

Overweging

25 augustus 2019

De hemel op aarde ?

(21^e zondag door het jaar C. Ev. Lc. 13, 22-30)

Toen ik nieuwsgierig zag waar het evangelie van vandaag over ging, kwam de vraag. Gaat dit nou over de hemel of over de aarde?

Er is een interpretatie die ik vanuit mijn jeugd heb meegekregen, weet u wel, een beeld dat samenhangt met die andere beelden: van de brede en de smalle weg, van de rijken en het oog van de naald, enzovoorts. Het is moeilijk om in de hemel te komen.

Maar als je gewoon houdt aan wat er staat, is een heel andere uitleg mogelijk.

Moderne mensen, veel christenen inclusief, zijn er gauw klaar mee: de hemel als plaats bestaat helemaal niet. Als daarmee bedoeld wordt die plek waar opa lekker zijn biertje drinkt en zich vrolijk maakt over hoe wij hier in de weer zijn, nee dan geloof ik er ook niet in. En ik denk dat het vaak alleen als een troostrijke gedachte bedoeld wordt, als iemand bij een uitvaart zegt: 'Moeder is nu weer bij onze pa: 's morgens om 7 uur samen opstaan, de dagelijkse dingetjes doen, en dan 's avonds om half tien een glaasje wijn.

Ik was ontroerd, ik was ontdaan, tranen in de ogen, toen een paar weken voor kerst in 2015 John Lennon's 'Imagine' gespeeld werd. Weet u nog? Vlak na de massa-aanslag in de concertzaal Bataclan in Parijs, zette een onbekende zijn piano voor het pand en speelde deze melodie. Het was emotioneel, ontroerend en troostrijk. En dan de tekst: 'Nothing to kill and die for,' Met als toepasselijke toevoeging: 'and no religion too.' En bij die zin voelde ik mij ongemakkelijk. Die droom van een nieuwe mensheid 'without religion' is al vaker uitgeprobeerd en heeft het idee van de hemel niet weg gekregen. Het communistisch wetenschappelijk materialisme geloofde er graag in: 'No hell below us, above us only sky.' En hun aan de macht gekomen verbeelding van 'de hemel op aarde' mondde vervolgens uit in meedogenloze vervolging van mensen. Nietzsche had God toch dood verklaard?

Dromen zijn niet alleen bedrog. Ze zijn ook wegwijzers van ons verlangen.

Zien mensen elkaar terug na de dood? Ik hoop het. Is God daar, ook als niemand kan aanwijzen waar die hemel precies in

het universum is? Niet alles wat niet waarneembaar is, is daarmee ook onbestaanbaar. De liefde zie je niet, wel de uitingen daarvan. Een vijfde en zesde dimensie zie je niet, (1^e vlak, 2^e ruimte: lengte en breedte, 3^e diepte, 4^e tijd) maar wie zegt dat ze niet bestaan, die vijfde en zesde dimensie? Voor de hemel moeten we in ieder geval niet in te beperkte dimensies denken.

En niet-gelovigen, zgn. wetenschappelijk denkende atheïsten, valt mij op, doen dat nu juist vaak wel.

De vraag van de hemel heeft alles te maken met de vraag waarom we hier zijn, de vraag van de zin van dit leven. Waarom rennen we zo hard? Niemand lijkt zich af te vragen of dat wel zin heeft. Een nieuwe hemel lijkt mij trouwens onnodig. Ik zie daar geen reden voor.

Als we spreken over een nieuwe aarde, dan moeten we dáár het koninkrijk van God situeren, en dan niet als plaats, maar als toestand op die plaats. De nieuwe aarde van het rijk van God is, waar vrede wordt gesticht en vergiffenis wordt gegeven. Waar je je gekend weet, voorbij je eigen denken en doen, waar vreugde is, waar zijn rijk gevierd wordt, zonder vreemdelingen- of homohaar, het leven 'lachaiem', daar is het paradijs op aarde.

En dan kunnen we gelijk constateren dat die hemel op aarde er nog lang niet is. Oorlog, armoe, ruzies tussen volkeren, maar ook dichterbij: de zieke buurvrouw in je straat, de eenzame man die net zijn vrouw verloren heeft, het werk dat nog gedaan moet worden en waarvoor geen vrijwilliger te vinden is, en ga zo maar door. We doen er goed aan niet naar de hemel te staren, maar met de hemel in ons hart naar de aarde te kijken.

Voor mij staat vast: dit leven beleven om een ander leven is een belediging van dit leven en je kunt zeggen: het leven zelf. De hemel is ook geen uitvinding om troost te vinden bij een verlies, of een herkansing na een ellendig leven hier.

Voor mij is de hemel niet een plek, maar wel – en ik denk dat dat heel Bijbels is – de ruimte van Gods grote, eeuwige liefde, waarin je je verbonden voelt met wie je liefhebt. En natuurlijk herken je elkaar. Zonder elkaar te herkennen is er geen liefde, is er geen nieuw zijn.

Nog even over die smalle poort. Jezus moet met zijn beeld bedoeld hebben: Wij zijn welkom, de deur staat open. Maar je kunt er niet binnen denderen met je status, je grote mond, je rijkdom, je intelligentie. Je komt alleen door de nauwe poort, zonder al je gewichtigheden.

Zelfs je religieuze achtergrond is niet doorslaggevend; Want met Abraham, Isaäk en Jakob en alle profeten uit het Jodendom komen mensen uit alle regio's uit de wereld door de poort. Volgens de tekst omdat er ook bij de heidense volkeren rechtvaardigen zijn. Waar het voor allemaal, om gaat is, wat je met dat, wat je in je geloof ervaart, doet, welk engagement je aangaat.

Dat bepaalt of de deur voor je open staat en of je binnen kunt.

Ad Besems